

guvernatoriului care se trămitea în provincie, se întindea numai asupra acestora. Cetățile cari de la început remaseră libere, sau trecură în raportul de soție, sau după ce se supuseră se dechiărare rășii de libere, sau căpetară privilegie speciali (cu scutire de tribut și de alte sarcine), nu stă suptă imperiul guvernatoriului. În provincie se trămitea neîncetată colonie, atât romane cât și latine, acestea încă eră scutite de imperiul guvernatoriului. — Provinciile în dată după ce se ocupă, cepătă o constituțiune speciale (*forma*) de cōtră ducele armatei sau de cōtră o commisiune de deșe senatori (*decemviri*). Guvernatorii provinciilor (pretorii, propretorii, proconsuli) eră însărcinați: 1) cu administrațiunea, 2) cu poliția și judecătoria, 3) cu commândul preste miliția ce se află în țerră. — Contribuțiunea din provincie eră diversă, și de commune se punea pre capete și pre pământ; cea din urmă se da parte în argint, parte în decima din bucate, și nu se luă de a dreptul de cōtră stat, ci se arrenă (*decumanilor*). La aceste se mai adausse ci tassă pentru păștiunea pre locurile statului, tassă pentru saline i minere, portorie, și altele. La servitiie militare se luă provincialii numai în casrui estraordinarie; președiele (*praesidia*) militare se trămitea în provincie de la Roma.

Relațiunile Romanilor cōtră cele-lalte popóre libere e basă pre tractate cari eră incheiate parte pre condițiuni de o mesură (*aequo foedere*) cu popórele cari sau fură cu totul străine Romei pîno acum, sau bătendu-se cu Romanii le ținură aequilibrul, parte pre condițiuni de diversă mesură (*foedere iniquo*) cu staturi mai flacce, precum cu Cartaginesii după resbellul I și II punic. Cu regii străini încă se făcură legăminte pre condițiuni de o mesură sau de diversă mesură, prin cari veniră acestia în dependențiă, suptă titlul de amici și de soții ai poporului roman.